

Onderhandelen en bemiddelen (B001343)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)
Studiepunten 3.0 Studietijd 90 u Contacturen 30.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

B (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege	20.0 u
			begeleide zelfstudie	5.0 u
			hoorcollege: plenaire oefeningen	5.0 u
			online hoorcollege	0.0 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Lanckswaert, Eric	RE21	Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting rechten)	3	B
Master of Laws in de rechten	3	B

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Alternatieve geschillenoplossing - Onderhandelen - Bemiddelen - Conflictbeheersing

Situering

In dit opleidingsonderdeel maken de studenten kennis met alternatieve geschillenoplossing (ADR: alternative Dispute Resolution). Omwille van maatschappelijke veranderingen, ingrijpende evoluties in de rechtspraktijk, en wetgeving die ADR begunstigt dienen moderne juristen een gedegen kennis te hebben van de bestaande ADR-methodes. Het is van belang dat zij kunnen inschatten wanneer ADR aangewezen is. Zij dienen ADR-methodes adequaat te kunnen toepassen en hun cliënten te kunnen informeren over en bijstaan tijdens de alternatieve aanpak van geschillen. De jurist van de toekomst zal anders kijken naar geschillen: niet alleen de juridische aspecten van een zaak zijn van belang, maar ook tal van andere aspecten, zoals de werkelijke belangen en bekommernissen van mensen, hun welzijn, de relaties die op het spel staan, enz. In dit onderdeel worden geschillen en hun oplossing vooral op een niet-juridische manier benaderd. Een duurzame en omvattende oplossing van de werkelijke problemen waar rechtzoekenden mee te maken hebben staat daarbij op de voorgrond. Alle ADR-methodes worden in beeld gebracht, hoewel de meeste aandacht uitgaat naar onderhandelen en bemiddelen.

In dit vak wordt de theorie omtrent ADR uit de doeken gedaan. Studenten die praktische vaardigheden willen opdoen kunnen een keuzevak volgen.

Inhoud

De student verwerft een brede kijk op conflicten, de oorzaken ervan en de verschillende oplossingsmogelijkheden. Hij heeft een goed zicht op de verschillende ADR-mogelijkheden (waaronder multidisciplinaire aanpak) en heeft kennis van de criteria die de keuze voor een oplossingstraject mee helpen bepalen. Hij is op de hoogte van de rol en de verplichtingen van de rechtspractici op het vlak van ADR. Hij kan ADR situeren binnen bredere evoluties in de samenleving en in de rechtspraktijk. Hij kan ADR zo aanwenden dat op die noden en evoluties wordt ingespeeld. De student is in staat kritisch te reflecteren over ADR. Hij ontwikkelt een kijk op zichzelf, in het bijzonder op een aantal attitudes die van belang zijn voor het omgaan met conflicten. Hij maakt kennis met een reeks basisvaardigheden (bv. actief luisteren), minstens in theorie, in de mate van het mogelijke ook door ervaring.

Onder meer volgende **topics** komen aan bod:

- **Conflict, communicatie en emoties.** (Brede kijk verwerven op conflicten (conflictijsberg), oorzaken ervan, escalatie, soorten conflicten, conflictstijlen, enz. Theorie over communicatie en kennismaking met enkele communicatiemodellen (bv. geweldloze communicatie), de communicatievaardigheden. Belang van en omgaan met emoties.)
- **Omschrijving, kenmerken, opkomst en situering van ADR.**
- Basisfilosofie van bepaalde ADR-methoden, aanvulling van het bestaand paradigma van conflictoplossing. (Denken in termen van standpunten, eisen en strijd aanvullen met een denken in termen van belangen, samenwerking en empowerment van de betrokkenen. Manieren van kijken naar en omgaan met conflicten verbreden).
- **Overzicht van de ADR-methoden** (Kennismaking met de verschillende vormen van ADR, hun juridisch kader, de basisprincipes en concrete werkmethodes. Methodes die zeker aan bod komen: onderhandelen, collaboratief onderhandelen, bemiddelen, (bindende) derdenbeslissing, verzoeningscommissies voor consumentengeschillen, verzoenende rol van deskundigen, minnelijke schikking bij de rechter en kamer voor minnelijke schikking, klachten- en ombudsdiensten, mini-trial, early neutral evaluation, procedure van één tekst, joint fact finding, dispute boards, cirkelgesprekken. Speciale aandacht voor multidisciplinaire aanpak).
- **Kiezen voor het geschikte traject.** (O.a. keuzecriteria)
- **Rol en taak van rechtspractici.** (Oog krijgen voor de niet juridische aspecten van een zaak, zoals het welzijn van mensen, de oplossing van het werkelijke probleem, het vrijwaren van een goede relatie tussen de partijen, enz. De taak, rol, houding en waarden van de hedendaagse jurist. Daarbij horen ook topics als: de balans tussen gevoel en verstand, omgaan met macht, omgaan met de waarheid, de (nieuwe) professionele relatie tussen jurist en rechtzoekende (precisering per categorie: advocaten, rechters, notarissen, gerechtsdeurwaarders, bestuursjuristen, ...), mensen voorbereiden op en bijstaan tijdens ADR. Taak van informatie en sensibilisering. De wettelijke verplichtingen voor advocaten, gerechtsdeurwaarders, rechters en griffiers om te informeren over ADR en ADR te bevorderen. Oog hebben voor ethische kwesties).
- **Mogelijke (kritische) visies op ADR**
- **ADR op de verschillende rechtsdomeinen** (o.a. familierecht, bestuursrecht, strafrecht)
- **Bijzondere topics.** (o.a. online dispute resolution, verplichte bemiddeling).

Begincompetenties

Dit verplichte opleidingsonderdeel uit de masteropleiding bouwt verder op Procesrecht (Ba2) waarin reeds een (beknopt) overzicht van de methodes van alternatieve geschillenoplossing werd gegeven.

Eindcompetenties

- 1 Een grondige kennis hebben van de methoden en regelgeving inzake alternatieve geschillenregeling (ADR)
- 2 Inzicht hebben in ADR-methodes en deze toepassen op concrete situaties.
- 3 Een brede kijk hebben op geschillen, communicatie en emoties
- 4 Streven naar samenwerking, wederzijds begrip en het integreren van wederzijdse belangen bij de toepassing van ADR
- 5 Rechtszoekende informeren over en bijstaan tijdens alternatieve oplossingstrajecten.
- 6 Rechtszoekenden helpen bij het kiezen van het meest geschikte oplossingstraject
- 7 Bewust zijn van de bredere taak- en rolopvatting van de moderne jurist.
- 8 ADR duiden in de context van maatschappelijke evoluties en evoluties in de rechtspraktijk
- 9 Inzicht hebben in de concrete toepassingsmogelijkheden van ADR op de verschillende rechtsdomeinen (bijvoorbeeld familierecht, strafrecht).

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Begeleide zelfstudie, hoorcollege, hoorcollege: plenaire oefeningen, online hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De lesgever verzorgt hoorcolleges over de leerstof. De lessen gaan door het eerste semester.

De studenten doen ook aan zelfstudie via opdrachten van de lesgever (bv. casusanalyse, opdrachten omtrent het verwerven van inzicht in de eigen persoonlijkheid, bekijken van filmmateriaal).

Leermateriaal

Syllabus en ander leermateriaal worden verspreid via Ufora.

Referenties

In het leermateriaal (vooral syllabus) vinden de studenten verdere referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De studenten kunnen terecht bij de lesgever (Eric Lanckswaert), tijdens de pauze of na afloop van de les.

Er kunnen ook vragen via mail worden gesteld aan: Eric.Lanckswaert@UGent.be

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen, openboekexamen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen, openboekexamen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk open boek examen met open vragen (die ook betrekking kunnen hebben op een casus) en multiple choice vragen (deze laatste staan op maximum 1/2 van de punten).Tijdens het open boek examen kunnen ook vragen worden gesteld m.b.t. de zelfstudieopdrachten die de studenten dienen uit te voeren.

Eindscoreberekening

100% schriftelijk examen

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten kunnen het opleidingsonderdeel volgen en examen afleggen